

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
39 (1995-1996)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-17-6

BRNO 1999

PŘEHLED VÝZKUMŮ 39 (1995-1996)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: ps@iabrno.cz http://www.iabrno.cz/3ca.htm
Odpovědný redaktor:	PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla
Na titulním listě:	Římská bronzová kolínkovitá spona z Mušova
Kresba:	Lubomíra Trávničková
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Published by:

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

All rights reserved.

© 1999 by the Authors and IA AS CR Brno.

století. Nejvíce rozšířená byla tato keramika od poloviny 19. století do počátku našeho století. Vrstva je tvořena keramickým odpadem a svědčí o existenci nějaké místní dílny na výrobu této keramiky. Vrstva keramického odpadu se koncentrovala na návsi obce a byla zachycena před místním Obecním úřadem a pokračovala i druhé straně silnice. Ze zlomků zakuřované a ostatní novověké keramiky se podařilo rekonstruovat větší části nádob. Pod zmiňovanou odpadní vrstvou byla nalezena také keramika, kterou můžeme zařadit do období 14. až pol. 15. století (inventární čísla 47/96-1 až 47/96-8).

Petr Obšusta, ZMM Třebíč

Resumé:

Vladislav (Bez. Třebíč). Intravilan der Gemeinde. Mittelalter, Neuzeit. Siedlung, Keramikwerkstatt. Rettungsgrabung.

VLKOŠ (okr. Hodonín)

Kostel Nanebevzetí Panny Marie. Novověk. Krypta. Záchranný výzkum.

Dne 1.8. 1996 došlo k archeologickému výzkumu v okolí kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Vlkoši. V JV a V části, kolem kostela, došlo k založení několika výkopových rýh, zhotovených pro novou instalaci inženýrských sítí a položení zařízení k odvodnění podlahy kostela. Ze strany archeologů zde bylo přistoupeno k výzkumu formou dokumentace obnažených vrstevných profilů a k zaměření dílčích architektonických prvků. Dodatečně byla pořízena základní dokumentace krypty nacházející se pod kostelní lodí.

Ve výkopové rýze, nacházející se při JV okraji kostelní lodí, byl zachycen fragment kamenné zdi. Stavební články tohoto kontextu byly tvořeny výhradně pískovcovými kamennými bloky s nahodilými vložkami zlomků cihel. Jako stavební pojivo byla použita vápenná malta. Pravděpodobně se jednalo o korpus staré opěrné zdi.

Současně s prováděným archeologickým průzkumem byla provedena i základní dokumentace podzemní krypty. Vzhledem k tomu, že k otevření krypty došlo již asi před sedmi lety, byly shledány pohřby zemřelých v žalostném stavu. Byl vyhotoven podrobný plán, který zachytil skromné zbytky rakví i zesnulých. Z nálezové situace bylo patrné, že se jednalo o dva dospělé jedince a jedno dítě. Do dnešní doby se v dobrém stavu dochovala pouze malá děcká rakev, jejíž dobře zachovalé víko leželo na podlaze krypty nedaleko skrumáže ztrouchnivělých prken z ostatních sarkofágů. U zemřelých byly, hlavně v oblasti hrudníku, patrné zbytky ozdobných tkanin. Uvedené pohřby se nacházely v podzemní zděné prostře pod kostelní lodí. Vstup, který byl již dříve uměle otevřen, se nachází pod JZ zdívkou kostela. Do krypty je možné vstoupit šachticí, která se ve vzdálenosti 5,5 m napojuje na hlavní prostor s uloženými ostatky. Stropy obou prostor mají charakter cihlové valené klenby. V JV části krypty, těsně u stropu, se nachází malý čtyřhranný otvor. Tento otvor lze označit jako vzdušník, který plnil funkci větrací šachtice, šikmo směřující k povrchu. Pravděpodobně vyúsťuje na povrch pod JV zdívkou kostela.

Výsledkem uskutečněného archeologického výzkumu provedeného na lokalitě kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Vlkoši, bylo zjištění, že v prostoru mimo objekt stavby kostela, kde byla provedena poměrně rozsáhlá síť výkopových rýh, nebyly objeveny žádné závažné archeologické situace.

Drobné archeologické nálezy, které pocházejí převážně s povrchové navážky lze označit za recentní (19. - 20. stol.). Jsou to především drobné zlomky keramiky a ojediněle i

skla. Lze však upozornit na skutečnost, že objevené zdivo, zachycené v sondě S1 u JV zdiva, zřejmě představuje fragment opěráku jež byl původně součástí starého (gotického) kostela, který se v těchto místech nacházel ještě koncem 18. století, než byl rozebrán.

Navážky zachycené v dalších profilech, souvisí pravděpodobně s umělým navýšením terénu kolem kostela pro výstavbu plášt'ové zídky hřbitova v roce 1777. V těchto terénních navážkách byly zjištěny četné pohřby. Některé z těchto hrobů byly přímo narušeny již výše uvedenou výkopovou rýhou. Hroby svědčí o značném využívání hřbitova, neboť se našly v několika případech, pohřby i ve více úrovních nad sebou.

Co se týče výzkumu krypty hraběte Ludvíka Sereniho, lze jen konstatovat, že se v současné době nachází ve značně dezolátním stavu. Zbytečně otevřená hrobka znamenala předčasnou zkázu původně dobře zachovalých ostatků zemřelých. V původním stavu byly u pohřbených patrný dobře dochované součásti oděvů a obuvi i s různorodými výzdobnými prvky. Snadný přístup do krypty nezvaným živilům značně podmínil její současný stav.

Petr Kos, ÚAPP Brno

Literatura:

Opis listiny z makovice kostela Nanebevzetí Panny Marie v obci Vlkoš.

Resumé:

Vlkoš (Bez. Hodonín) Kirche Nanebevzetí Panny Marie. Neuzeit. Grufte. Rettungsgrabung.

VYŠKOV (okr. Vyškov)

Nám. Čs. armády, „U pivovaru“. Středověk. Záchranný výzkum.

V červenci 1995 zahájila firma Eleco stavbu komerčních objektů firem Eleco a Telecom v proluce u vyškovského pivovaru. Podle písemných zpráv býval v 15. století na místě dnešního pivovaru tzv. toufarský rynek, kde měli své dílny vyškovští hrnčíři. V roce 1677 vyhořel a byl poskytnut na stavbu pivovaru. Vedle pivovaru si v 17. století postavil svůj dům i císařský varhaník Poglietti. Svou zadní částí tvořil dům součást vyškovských hradeb, vybudovaných v 15. století. Bohužel, v 70. letech našeho století byl tento raně barokní dům zbourán. Záchranný výzkum odkryl z části základy tohoto domu včetně rozsáhlého sklepa s valenou klenbou. Zdivo, které bylo nalezeno, bylo zdivem vnitřním, nikoli obvodovým. Žádná z obvodových zdí nalezena nebyla, takže nebylo možné zjistit původní přesný půdorys Pogliettiho domu. Raně barokní výstavba porušila z části původní renesanční dláždění města, tvořené na plochu kladenými oblými kameny. Existenci osídlení v 16. století dokládají i četné keramické nálezy a několik zlomků skla /např. humpenů/. Vrstvy datovatelné do 14. a 15. století byly částečně poškozené mladším osídlením. Zároveň však potvrzovaly existenci blízkých hrnčířských dílen - bylo nalezeno velké množství keramiky: poklice, džbány, mísy, hrnce. Nejzajímavějším nálezem byl stříbrný parvus Václava II. z roku 1305.

Závěrem lze shrnout, že tento prostor byl osídlen již od 14. století, kdy se na inundačních vrstvách, vzniklých při záplavách a souvisejících s existencí blízkých rybníků, objevují pozůstatky nejstaršího osídlení. Bohužel se nepodařilo přesně zjistit typ objektu, z kterého nálezy pocházejí, protože prostor pro vlastní výzkum byl vymezen jen několika sondami. Středověké osídlení bylo na konci 16. století srovnáno a vydlážděno kamennou dlažbou, jejíž část byla při výzkumu nalezena. Pravděpodobně ještě před polovinou 17. století zde byl postaven raně barokní dům pro Alexandra de Poglietti. Tento rozsáhlý dům částečně